

Вънпоставеността осигурява лирическият сюжет. Лирическият аз вменява на персонажите си собствената си недокоснатост, нечуждост, отписаност и изключеност, в края на краищата собствената си безполезна и самотна вписменостеност. При това перфидността му постига баснословни, ако и обичайни за литературата, размери, когато им вменява своята вънпоставеност посредством собствените им сенки. Вънпоставеността е тази, която овъзможнява и преминаването от видимостта към визията, от зрение към прозрението, накратко, прехождането от наративната самодостатъчност към символическото внушение. Защото двойката “мъж-жена” във вида на тяхната същностна напрегната недосегаемост може да съществува само, ако те бъдат представени от техни сенки. Всекидневните отношения между мъжа и жената могат да бъдат всякакви. Мъжът и жената могат да се докосват, прегръщат и нататък, както потвърждава и всекидневната практика на продължаващия се човешки род. Но не, колкото и да са слети или пък колкото и да са разлъчени те, тяхната сянка винаги е фигура на устремената недосегаемост. Или по-точно, каквито и да са мъжът и жената, сянката на мъжа и сянката на жената са в ситуацията на напрегната непълнота.

В този смисъл можем да прочетем това стихотворение, както и много от късните Яворови текстове, като перфидно проиграване и така демистифициране на перфидността на литературата. Ако литературата се произнеса като свидетелство, но това показание е пропорционално на реалната и метафорична нейна вънпоставеност спрямо освидетелстваното, то в тази си роля литературата може да се защити срещу евентуални нападки само по силата на автореклексивността си. Литературата се вижда принудена да коментира проблематичността на свидетелската си позиция, която е такава първо, по силата на разноредовостта между феноменалния и езиковия свят, и второ, по причина на това, че литературното прозрение е форма на недовиджане-недоглеждане спрямо видимото, спрямо здравомислещата очевидност. В този смисъл изборът на “Сенки” да говори за сенки може да се прочете като обезопасяване спрямо упреците за прекомерност на претенциите. От друга страна е ясно, че произносителният патос не може да не засяга формалния повод и свидетелския обект: мъжът и жената в тяхната конкретика и всеобщост.